

Κελεμένης & Συνεργάτες

Δικηγορική Εταιρεία

Τσακάλωφ 5, 106 73 Αθήνα
 Τ: + 30 210 3612800 F: + 30 210 12820
 E: enquiries@kelemenis.com W: www.kelemenis.com

Tax Alert

N. 4093/2012

«Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016»: Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών

Ψηφίσθηκε στις 7.11.2012 στη Βουλή ο νόμος 4093/2012 «Εγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 - Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016» (**Νόμος**), στον οποίο εμπεριέχονται τα δημοσιονομικά όρια και δεσμεύσεις για την περίοδο 2013 - 2016. Τα κυριότερα σημεία του Νόμου ως προς τον Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών είναι τα ακόλουθα:

1. Κατάργηση ΚΒΣ: Ο Νόμος καταργεί τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ) και προβλέπει τη δημιουργία του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών («**Νέος Κώδικας**»).

2. Τιμολόγηση σε ξένη γλώσσα: Τα στοιχεία που εκδίδονται για συναλλαγές με το εξωτερικό επιτρέπεται να διατυπώνονται σε ξένη γλώσσα και να αναγράφεται σε αυτά το ξένο νόμισμα στο οποίο γίνεται η συναλλαγή. Τα τιμολόγια μπορεί να εκφράζονται σε ξένη γλώσσα για συναλλαγές και στο εσωτερικό της χώρας. Τα ποσά που αναφέρονται στα ανωτέρω στοιχεία είναι δυνατόν να εκφράζονται σε οποιοδήποτε νόμισμα, υπό την προϋπόθεση ότι το ποσό του οφειλόμενου φόρου εκφράζεται στο εθνικό νόμισμα του κράτους - μέλους, στο οποίο πραγματοποιείται η παράδοση των αγαθών ή η παροχή των υπηρεσιών.

3. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο: Απλουστεύεται η έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων. Ως στοιχεία που επέχουν θέση τιμολογίου γίνονται δεκτά όλα τα έγγραφα ή μηνύματα σε χαρτί ή σε ηλεκτρονική μορφή. Η αυθεντικότητα της προέλευσης και η ακεραιότητα του περιεχομένου ενός ηλεκτρονικού τιμολογίου, θεωρείται ότι διασφαλίζεται με τους πιο κάτω ενδεικτικά αναφερόμενους τρόπους: (α) προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, (β) ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων (EDI), και (γ) σήμανση με τη χρήση ειδικών ασφαλών διατάξεων σήμανσης του ν. 1809/1988.

4. Απαλλαγές – Εξαιρέσεις: Τα ημεδαπά ή αλλοδαπά νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, το αλλοδαπό νομικό πρόσωπο που δεν έχει εγκατάσταση στην Ελλάδα και αποκτά κυριότητα ή άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου στην ημεδαπή, οι ξένες αποστολές και οι διεθνείς οργανισμοί υποχρεούνται μόνο στη λήψη, έκδοση, υποβολή και διαφύλαξη στοιχείων. Όταν τα πρόσωπα αυτά ενεργούν πράξεις παράδοσης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών που υπάγονται στο Φ.Π.Α. ή το φόρο εισοδήματος θεωρούνται υπόχρεοι απεικόνισης συναλλαγών μόνο για τις δραστηριότητες αυτές. Δεν είναι υπόχρεοι απεικόνισης συναλλαγών τα φυσικά πρόσωπα (με εξαίρεση τους ελεύθερους επαγγελματίες) που ευκαιριακά και ως παρεπόμενη απασχόληση πωλούν

προϊόντα ή παρέχουν υπηρεσίες για τις οποίες εκδίδονται στοιχεία από τον αντισυμβαλλόμενο. Επίσης, έξοδα πρώτης εγκατάστασης που πραγματοποιούνται από τον ιδρυτή, πριν από τη σύσταση νομικού προσώπου ή υποκαταστήματος αλλοδαπού προσώπου, καταχωρούνται στα βιβλία των προσώπων αυτών μετά τη σύστασή τους ή την υποβολή της δήλωσης έναρξης εργασιών, κατά περίπτωση.

5. Λογιστικά Βιβλία: Τα λογιστικά βιβλία εντάσσονται, όπως και πριν, σε δύο κατηγορίες: απλογραφικά (πρώην βιβλία β' κατηγορίας) και διπλογραφικά (πρώην βιβλία γ' κατηγορίας). Κριτήρια για την ένταξη αποτελούν η μορφή της επιχείρησης, το αντικείμενο των εργασιών, το ύψος των ακαθάριστων εσόδων. Στην τήρηση διπλογραφικών βιβλίων εντάσσονται οι ημεδαπές και αλλοδαπές ανώνυμες και περιορισμένης ευθύνης εταιρείες, καθώς και οι ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες. Κατ' εξαίρεση, μπορούν να τηρήσουν απλογραφικά βιβλία οι αλλοδαπές εταιρείες που εγκαθίστανται στην Ελλάδα με βάση τις διατάξεις των α.ν. 89/1967 και 378/1968, τα υποκαταστήματα των αλλοδαπών αεροπορικών εταιρειών και τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα που δεν έχουν εγκατάσταση στην Ελλάδα, αλλά ανεγείρουν ακίνητο κυριότητάς τους εντός της ελληνικής επικράτειας. Επίσης, οι λοιπές επιχειρήσεις με τζίρο άνω του €1.500.000 είναι υποχρεωμένες να τηρούν διπλογραφικά βιβλία, ενώ οι επιχειρήσεις με τζίρο μέχρι του ποσού αυτού μπορούν να τηρούν απλογραφικά βιβλία.

Τα διπλογραφικά βιβλία μπορούν να τηρούνται είτε χειρόγραφα είτε μηχανογραφικά και είναι αθεώρητα, χωρίς υποχρέωση τήρησης, επί μηχανογραφικής τήρησής τους, θεωρημένου ισοζυγίου γενικού-αναλυτικών καθολικών. Οι υπόχρεοι που τηρούν διπλογραφικά βιβλία υποχρεούνται να τηρούν ηλεκτρονικό φάκελο στον οποίο αποθηκεύονται, ανά χρήση, τα δεδομένα όλων των βιβλίων που τηρούνται μηχανογραφικά και τα δεδομένα του τελευταίου προσωρινού και οριστικού ισοζυγίου. Η ενημέρωση των διπλογραφικών βιβλίων γίνεται ως ακολούθως:

(α) Του ή των ημερολογίων μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από την έκδοση ή λήψη του κατά περίπτωση δικαιολογητικού και επί ταμειακών πράξεων από τη διενέργειά τους. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να υπερβεί την εμπρόθεσμη

υποβολή της δήλωσης Φ.Π.Α.. Στην ίδια προθεσμία ενημερώνεται το γενικό καθολικό και τα αναλυτικά καθολικά.

(β) Του Μητρώου Πάγιων Περιουσιακών Στοιχείων και του ιδιαίτερου Φορολογικού Μητρώου Πάγιων Περιουσιακών Στοιχείων μέχρι την προθεσμία κλεισίματος του Ισολογισμού.

(γ) Η ποσοτική καταχώριση των αποθεμάτων στο βιβλίο απογραφών ή σε καταστάσεις μέχρι την 20ή ημέρα του μεθεπόμενου μήνα από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου.

(δ) Του βιβλίου απογραφών με την αξία των αποθεμάτων και των λοιπών περιουσιακών στοιχείων, και το κλείσιμο του ισολογισμού μέχρι την εμπρόθεσμη υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

6. Δελτίο Αποστολής: Δελτίο αποστολής εκδίδεται:

(α) σε κάθε περίπτωση χονδρικής πώλησης ή παράδοσης ή διακίνησης αγαθών, εφόσον δεν εκδόθηκε συνενωμένο δελτίο αποστολής με φορολογικό στοιχείο αξίας,

(β) σε κάθε περίπτωση παραλαβής αγαθών για διακίνηση, από μη υπόχρεο σε έκδοση δελτίου ή από αρνούμενο την έκδοσή του,

(γ) επί διακίνησης αγαθών μεταξύ των επαγγελματιών εγκαταστάσεων, και

(δ) επί ποσοτικής παραλαβής σε επαγγελματική εγκατάσταση, χωρίς στοιχείο διακίνησης, εμπορεύσιμων ή πάγιων αγαθών από οποιονδήποτε τρίτο για αγορά, πώληση, απλή διαμεσολάβηση προς πώληση, αποθήκευση, φύλαξη, χρήση ή επεξεργασία. Όταν κατά την παραλαβή των αγαθών εκδίδεται άμεσα τιμολόγιο αγοράς, δεν απαιτείται να εκδίδεται δελτίο αποστολής. Καταργείται η υποχρέωση έκδοσης δελτίου αποστολής για μη εμπορεύσιμα αγαθά.

Συγκεντρωτικό δελτίο αποστολής εκδίδεται σε περίπτωση μεταφοράς και διανομής αγαθών, των οποίων η ποσότητα καθορίζεται από τον παραλήπτη κατά την παραλαβή τους. Στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται οχήματα ιδιωτικής χρήσης για τη διακίνηση κάθε είδους αγαθών, αντί της έκδοσης Συγκεντρωτικού Δελτίου

Αποστολής δύναται να τηρείται θεωρημένο βιβλίο κινητής αποθήκης, ξεχωριστά σε κάθε όχημα, στο οποίο καταχωρούνται εντός δεκαπέντε (15) ημερών τα δελτία αποστολής εφοδιασμού του οχήματος με αγαθά και τα εκδιδόμενα παραστατικά για τη διάθεση αυτών, τα οποία φυλάσσονται επί του οχήματος μέχρι την ενημέρωση του βιβλίου αυτού.

7. Τιμολόγηση Συναλλαγών: Ο Νόμος αναφέρει σε ποιες περιπτώσεις εκδίδονται τιμολόγια, χωρίς ουσιαστική διαφοροποίηση από τον ΚΒΣ. Περαιτέρω, ο Νόμος δίνει τη δυνατότητα η έκδοση του τιμολογίου να γίνεται από τον ίδιο υπόχρεο, από πελάτη του (αυτοτιμολόγηση) ή από τρίτο στον οποίο ανατίθεται η τιμολόγηση. Τα πρόσωπα που εκδίδουν τιμολόγιο εξ ονόματος και για λογαριασμό του υπόχρεου απεικόνισης συναλλαγών μπορεί να είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα, σε άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε Τρίτη Χώρα, υπό τους όρους που προβλέπονται στον Νέο Κώδικα.

Το τιμολόγιο εκδίδεται κατά την παράδοση ή την έναρξη της αποστολής των αγαθών στον παραλήπτη. Κατ' εξαίρεση, όταν για τη διακίνηση έχει εκδοθεί δελτίο αποστολής, το τιμολόγιο εκδίδεται το αργότερο σε ένα (1) μήνα από την παράδοση ή αποστολή των αγαθών στον αγοραστή και πάντως μέσα στην ίδια διαχειριστική περίοδο των συμβαλλομένων. Στις ενδοκοινοτικές πωλήσεις, το τιμολόγιο εκδίδεται το αργότερο μέχρι τη 15η του επόμενου μήνα της παράδοσης ή αποστολής αγαθών. Επιπροσθέτως, προβλέπεται ότι για τις χονδρικές πωλήσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών, που επαναλαμβάνονται κάθε ημέρα ή και κατά αραιότερα χρονικά διαστήματα μέσα στον ίδιο μήνα, προς τον ίδιο υπόχρεο, ο πωλητής μπορεί, αντί της έκδοσης τιμολογίου για κάθε πώληση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών, να τηρεί κατάσταση κατά αγοραστή – πελάτη. Στην κατάσταση αυτή καταχωρείται για κάθε πώληση αγαθών ή για κάθε παροχή υπηρεσιών η ημερομηνία παράδοσης των αγαθών ή παροχής των υπηρεσιών, το είδος, η ποσότητα και η αξία των αγαθών ή το είδος των υπηρεσιών και το ποσό της αμοιβής που συμφωνήθηκε. Πλέον, με τις νέες διατάξεις επιτρέπεται η έκδοση εκκαθάρισης επί λήψης υπηρεσιών για λογαριασμό τρίτου.

8 Κατάργηση βιβλίου αποθήκης: Καταργείται το βιβλίο αποθήκης και η κίνηση των αποθεμάτων για

υπόχρεους με ακαθάριστα έσοδα από πωλήσεις αγαθών που υπερβαίνουν τα €5.000.000 ανά λογαριασμό 70 (εμπορεύματα) ή 71 (προϊόντα) θα παρακολουθείται στο λογαριασμό 94 της ομάδας 9 του ΕΓΛΣ.

9. Συγχώνευση βιβλίων & στοιχείων: Ο υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών μπορεί να συγχωνεύει ή συνενώνει οποιοδήποτε βιβλίο ή βιβλία, στοιχείο ή στοιχεία, βιβλίο και στοιχείο ή βιβλία και στοιχεία σε άλλο, με την προϋπόθεση ότι από το βιβλίο ή το στοιχείο που προκύπτει από τη συγχώνευση ή τη συνένωση παρέχονται τουλάχιστον τα δεδομένα των συγχωνευομένων ή συνενωμένων βιβλίων ή στοιχείων. Επί συνένωσης βιβλίου με στοιχείο το βιβλίο μπορεί να τηρείται σε περισσότερα του ενός αντίτυπα.

10. Απόδειξη Συναλλαγών: Για την απόδειξη της συναλλαγής από το λήπτη φορολογικού στοιχείου που αφορά αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας €3.000 και άνω απαιτείται η τμηματική ή ολική εξόφληση να γίνεται μέσω τραπεζικού λογαριασμού ή με επιταγή έκδοσης του λήπτη του στοιχείου. Επίσης, ορίζεται ότι επιτρέπεται ο συμψηφισμός αμοιβαίων ανταπαιτήσεων μεταξύ των αντισυμβαλλομένων σε κάθε περίπτωση και όχι μόνο μεταξύ μητρικής και θυγατρικής.

11. Βάρος απόδειξης της συναλλαγής: Το βάρος της απόδειξης της συναλλαγής φέρει τόσο ο εκδότης όσο και ο λήπτης του στοιχείου, οι οποίοι δικαιούνται να επιβεβαιώνουν τα αναγκαία στοιχεία του αντισυμβαλλόμενου από τη δήλωση έναρξης εργασιών ή από άλλο πρόσφορο αποδεικτικό στοιχείο, επιφυλασσομένων των διατάξεων περί φορολογικού απορρήτου. Οι συμβαλλόμενοι υποχρεούνται εκατέρωθεν να παρέχουν τα πρόσφορα αποδεικτικά στοιχεία, φέροντας ο καθένας και την ευθύνη για την ακρίβεια των στοιχείων που παρέχει. Η επιβεβαίωση των στοιχείων των συναλλασσομένων μπορεί να γίνεται και από βάση δεδομένων ή αρχείο υπόχρεων απεικόνισης συναλλαγών, που είναι διαθέσιμα από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών, καμπτομένου στην περίπτωση αυτή του ισχύοντος φορολογικού απορρήτου.

Θανάσης Κυριακόπουλος
Εταίρος (Partner)